

17.10.2023 r.

NFZ-BP.5202.108.2023

2023.318680.KAUS

A. I. P. sp. z o.o.

Decyzja nr 74/2023/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku A. I. P. sp. z o.o. z siedzibą w ..... o wydanie interpretacji indywidualnej, w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, **uznają za nieprawidłowe stanowisko Przedsiębiorcy dotyczące niepodlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu wynagrodzenia otrzymywanego w zamian za wykonywanie na rzecz spółki świadczeń niepieniężnych o charakterze powtarzającym się, oznaczonych co do zakresu i rodzaju w umowie spółki, do których stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia.**

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 18 września 2023 r. (data wpływu do organu: 21 września 2023 r.) A. I. P. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w ..... (KRS ....., REGON: ....., NIP: .....,), zwana dalej: „Przedsiębiorcą” lub „Spółką”, zwróciła się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (zwanego dalej „Prezesem NFZ”) o interpretację indywidualną w zakresie przepisów dotyczących podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W opisie stanu faktycznego Przedsiębiorca wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Polsce (Spółka ma dwóch wspólników, jeden z nich jest osobą fizyczną i pełni jednocześnie funkcję Prezesa Zarządu Spółki). Wspólnicy Spółki planują zmienić umowę Spółki, w której zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 z późn. zm.), zwanej dalej: „k.s.h.”, jeden ze wspólników zostanie zobligowany do świadczenia na rzecz Przedsiębiorcy powtarzających się świadczeń niepieniężnych, polegających na:

- a) sporządzaniu zleceń transportowych i weryfikacji dokumentów przewozowych, w każdy poniedziałek i czwartek;
- b) sprawdzaniu stanu rozrachunków z kontrahentami, w każdy poniedziałek;
- c) wysyłaniu monitów, upomnień i wezwań do zapłaty, w każdy wtorek;
- d) kontaktowaniu się z klientami i potencjalnymi klientami spółki, w tym poprzez składanie wizyt w ich siedzibach, w każdy poniedziałek;
- e) kontaktowaniu się z kontrahentami i potencjalnymi kontrahentami spółki (w szczególności dostawcami usług transportowych, logistycznych i magazynowych), w tym poprzez składanie wizyt w siedzibach, w każdy piątek;
- f) sporządzaniu zestawień wykonanych przez spółkę zleceń transportowych, każdego ostatniego dnia roboczego w danym miesiącu;
- g) wykonywaniu przelewów do kontrahentów spółki za wykonane usługi, w każdy piątek;
- h) wystawianiu faktur spółki i ich wysyłaniu do klientów spółki, w każdy czwartek;
- i) przekazywaniu baz danych klientów spółki do archiwum, każdego ostatniego dnia roboczego w danym miesiącu;
- j) skompletowaniu i przekazywaniu dokumentów księgowych do zewnętrznego biura rachunkowego, każdego ostatniego dnia roboczego w danym miesiącu;
- k) sporządzaniu draftów ofert i kosztorysów na usługi spółki, w każdy wtorek;
- l) weryfikowaniu zleceń od klientów spółki pod względem opłacalności i możliwości wykonania, w każdy czwartek;
- m) kontaktowaniu się z Polską Izbą Spedycji i Logistyki w zakresie zmieniających się legislacji branżowych i podatkowych, w pierwszym dniu roboczym każdego miesiąca.

Z opisu stanu faktycznego wskazanego we wniosku Przedsiębiorcy wynika, że „(...) Wynagrodzenie to zostanie ustalone za faktycznie zrealizowane ww. czynności o charakterze powtarzającym się. Wskazać należy, iż pomiędzy Wnioskodawcą a Wspólnikiem

nie zostały i nie zostaną zawarte dodatkowe umowy m.in. za pracę czy też umowy cywilnoprawne, takie jak w szczególności umowa zlecenie lub umowa o świadczenie usług.”

W świetle tak opisanego stanu faktycznego Przedsiębiorca postawił następujące pytanie: „Czy od wynagrodzenia wypłacanego wspólnikowi, z tytułu wykonywanych przez niego powtarzających się świadczeń niepieniężnych, do których zostanie zobowiązany w umowie Spółki, na podstawie art. 176 KSH, powstanie obowiązek po stronie Spółki do odprowadzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne w charakterze płatnika? Pytanie Wnioskodawcy dotyczy uzyskania interpretacji indywidualnej w zakresie powstania obowiązku Spółki w charakterze płatnika składek na ubezpieczenie zdrowotne.”

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy: „(...), zgodnie z art. 66 UŚOZ, wynagrodzenie otrzymywane przez Wspólników z tytułu wykonywania powtarzających się świadczeń niepieniężnych, do których zostaną zobowiązani w umowie Spółki, na podstawie art. 176 KSH, nie stanowi obowiązkowego odrębnego tytułu do odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne”.

Uzasadniając swoje stanowisko Przedsiębiorca wskazał, że katalog osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym, o którym stanowi art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, nie wymienia wspólników wykonujących powtarzające świadczenia niepieniężne na podstawie art. 176 k.s.h. W ocenie Przedsiębiorcy katalog ten ma charakter zamknięty, co w konsekwencji oznacza, że tylko osoby w tym przepisie wymienione podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zdaniem Przedsiębiorcy zatem „w sytuacji gdy wypłata wynagrodzenia wspólnikowi z tytułu powtarzających świadczeń niepieniężnych wynika wyłącznie z umowy Spółki, wówczas otrzymywanie takiego wynagrodzenia nie powinno stanowić odrębnego tytułu do podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego przez wspólników”.

W ocenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Punktem wyjścia dla rozważań pojawiających się na tle przedstawianego zdarzenia przyszłego należy uczynić art. 176 k.s.h. zgodnie z którym, jeżeli wspólnik ma być zobowiązany do powtarzających się świadczeń niepieniężnych, w umowie spółki należy oznaczyć rodzaj

i zakres takich świadczeń (§1). Wynagrodzenie wspólnika za takie świadczenia na rzecz spółki jest wypłacane przez spółkę także w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe nie wykazuje zysku. Wynagrodzenie to nie może przewyższać cen lub stawek przyjętych w obrocie (§2).

W celu skutecznego ustanowienia instytucji opisanej w art. 176 § 1 k.s.h, strony umowy spółki powinny oznaczyć co najmniej rodzaj i zakres świadczeń. Pod pojęciem rodzaju należy rozumieć przedmiot świadczenia. Drugim obligatoryjnym elementem zobowiązania wspólnika pozostaje jego zakres, przez co rozumie się rozmiar i okres świadczenia (w znaczeniu częstotliwość).

Zgodnie z brzmieniem normy ustanowionej w art. 176 k.s.h., świadczenie powinno mieć charakter powtarzalny – periodyczny. Tego kryterium nie spełniają zobowiązania jednorazowe, ciągłe ani stałe (tak np.: Z. Jara (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2020). W odróżnieniu od świadczeń periodycznych (okresowych), w przypadku świadczeń ciągłych czas jest wyznacznikiem rozmiaru świadczenia. Świadczenie ciągłe polega na określonym, stałym zachowaniu się dłużnika przez czas trwania stosunku zobowiązaniowego.

Do uznania świadczenia za ciągłe wystarcza, jeżeli składa się ono z pewnych powtarzających się stale, następujących po sobie psychofizycznych aktów dłużnika, które – mimo że oddzielone w czasie – tworzą razem funkcjonalną całość. Miernikiem tej całości jest czas, a interes wierzyciela jest zaspokajany właśnie dlatego, że odpowiednie zachowanie się dłużnika trwa w czasie (T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Czym innym jest świadczenie okresowe, zwane periodycznym lub powtarzającym się. Takie świadczenie – zgodnie z doktryną – polega na stałym dawaniu przez czas trwania stosunku prawnego, w określonych regularnych odstępach, pewnej ilości świadczeń (pieniędzy lub innych rzeczy zamiennych). Kolejne świadczenia pozostają względem siebie w układzie periodycznym. Kategoria świadczeń okresowych jest więc wyróżniana na podstawie innych kryteriów niż świadczenia jednorazowe oraz ciągłe. Poza kryterium czasu pojawia się kryterium dodatkowe, tj. ilość świadczeń spełnianych w ramach jednego stosunku zobowiązaniowego (por.: T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Odwołując się natomiast do historycznej genezy instytucji ustanowionej mocą art. 176 k.s.h. należy wskazać, że celem, dla którego ustanowiono instytucję powtarzających się świadczeń niepieniężnych było zaspokojenie potrzeb gospodarczych akcyjnej spółki cukrowej,

poprzez nałożenie na akcjonariuszy – plantatorów buraków cukrowych, dodatkowych obowiązków, obok wniesienia wkładów, dostaw buraków cukrowych, w zamian za materiał siewny, nawozy oraz z góry ustaloną cenę. Chodziło o stworzenie, w sytuacji braku uregulowań umów dostawy, jak w art. 605 i n. k.c.¹ bądź kontraktacji, stałych powiązań gospodarczych, które miały na celu korzystne pozyskiwanie (z plantacji położonych w najbliższej okolicy cukrowni, ze względu na koszty transportu), (dobrego) surowca (materiał siewny, nawozy i doradztwo od cukrowni), a przede wszystkim uniemożliwienie wypowiedzenia umowy lub wystąpienia ze spółki.

Przydatność regulacji dotyczących powtarzalnych świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 176 k.s.h. – jak podkreślają komentatorzy – aktualnie wydaje się wątpliwa. Poza ewentualną przydatnością dla kooperacji gospodarczej między spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a jej wspólnikami w zakresie produkcji rolnej (roślinnej, zwierzęcej i sadowniczej), oraz leśnej, praktyczniej jest uregulować owe kwestie w umowach cywilnoprawnych, np. sprzedaży, a zwłaszcza dostawy lub kontraktacji. Stosunki takiego rodzaju są ponadto charakterystyczne raczej dla spółdzielni, aniżeli dla spółki kapitałowej. Podawane w literaturze przedmiotu przykłady (dostarczanie spółce surowców lub prefabrykatów, udostępnianie spółce maszyn i urządzeń, w tym środków transportu, pomieszczeń handlowych, świadczenie doradztwa), potwierdzają raczej tezę o „schyłkowym” znaczeniu tej instytucji dla ukształtowania dodatkowych obowiązków wspólników wobec spółki kapitałowej. Inne instytucje prawa spółek, np. inne obowiązki w rozumieniu art. 159 k.s.h., dodatkowe świadczenia (obowiązki) na rzecz spółki (art. 174 § 5 k.s.h.), a zwłaszcza umowy cywilnoprawne (w tym również ustawowe regulacje umowy dostawy, art. 605 i n. k.c. bądź kontraktacji, art. 613 i n. k.c.), są elastyczniejszym i sprawniejszym instrumentem tworzenia stałych powiązań gospodarczych pomiędzy spółką a wspólnikami niż dopuszczalne formy obowiązku powtarzających się świadczeń niepieniężnych (Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Zbigniew Jara, 2022).

Jak wskazuje się w piśmiennictwie, świadczenia, o których mowa w art. 176 k.s.h, są to głównie świadczenia polegające na zachowaniu czynnym wspólnika, czyli działaniu, daniu (*facere, dare*), ale możliwe jest również zastrzeżenie obowiązku świadczenia polegającego na zaniechaniu czy znoszeniu określonych działań spółki (*non facere, pati*). Ponieważ zobowiązanie

---

¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.; zwana dalej: „k.c.”)

do powtarzających się świadczeń niepieniężnych stanowi przejaw współdziałania dla osiągnięcia wspólnego celu (art. 3 k.s.h.), charakter takiego obowiązku powinien być związany z przedmiotem działalności spółki. Jego realizacja może mieć nawet w konkretnym przypadku zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia przez spółkę założonego celu. Wprowadzenie obowiązku powtarzających się świadczeń niepieniężnych stanowi wyraz pewnej kooperacji pomiędzy spółką a wspólnikiem, której źródłem jest wyłącznie stosunek prawny spółki z o.o. Może ona jednocześnie być związana z wykonywaniem przez niego we własnym imieniu działalności gospodarczej lub zawodowej. Współpraca taka powoduje powstanie korzyści zarówno po stronie spółki, jak i wspólnika (zob. A. Kidyba, Kodeks, t. 1, 2017, s. 785-786).

Mając na uwadze powyższe, wskazane przez Spółkę powtarzające się świadczenia niepieniężne nie prowadzą w istocie do osiągnięcia celu omawianego tu uregulowania, tj. do powstania stałego powiązania gospodarczego pomiędzy wspólnikami a Spółką, a sprowadzają się w sposób faktyczny do wykonywania w sposób stały czynności noszących cechy świadczenia usług (starannego działania) na rzecz Spółki, w celu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. Zgodnie z „Informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców” (aktualnemu na dzień wydania decyzji) przedmiotem przeważającej działalności Spółki jest (52, 21, Z) działalność usługowa wspomagająca transport lądowy; (49) transport lądowy oraz transport rurociągowy; (50) transport wodny; (51) transport lotniczy; (53) działalność pocztowa i kurierska; (68) działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

Analizując przedmiot działalności Spółki w powiązaniu z zakresem i rodzajem czynności, jakie mają być wykonywane przez wspólnika, stwierdzić należy, że sprowadzają się one do bieżącego, stałego prowadzenia spraw Spółki w sposób zorganizowany i ciągły oraz związane są z funkcjonowaniem Spółki jako korporacji.

Wobec powyższego świadczenia te nie mają – mimo takiego nazwania ich przez Spółkę – charakteru powtarzających się świadczeń, ale są świadczeniami ciągłymi zapewniającymi ciągłość funkcjonowania Spółki. Odnosząc się w tym miejscu do określonych we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej rodzajów świadczeń, należy wskazać, że dotyczą one sfery wewnętrznych stosunków spółki jako korporacji, a nie relacji zewnętrznych. Są one zatem typowymi, standardowymi czynnościami podejmowanymi w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wspólnik, jak wynika z wniosku, będzie zobowiązany m.in. do: sporządzania zleceń transportowych i weryfikowania dokumentów przewozowych; sprawdzania stanu rozrachunków z kontrahentami; wysyłania monitów, upomnień i wezwań do zapłaty; kontaktowania się z kontrahentami i potencjalnymi kontrahentami spółki; sporządzania zestawień wykonanych przez spółkę zleceń transportowych; wykonywania przelewów do kontrahentów spółki za wykonane usługi; wystawiania faktur spółki i ich wysłaniu do klientów spółki; przekazywania baz danych do archiwum spółki; kompletowania i przekazywania dokumentów księgowych do zewnętrznego biura rachunkowego; sporządzania draftów ofert i kosztorysów na usługi spółki; weryfikowania zleceń od klientów spółki; kontaktowania się z Polską Izbą Spedycyjną i Logistyki w zakresie zmieniających się legislacji branżowych i podatkowych. Są to zatem czynności, które nie są związane z przedmiotem działalności Spółki, a jedynie z prowadzeniem wewnętrznych spraw Spółki, zapewniających jej sprawne i prawidłowe funkcjonowanie jako korporacji. Są to czynności związane ze sferą wewnętrzną Spółki. W efekcie nie można przyjąć, że są one świadczeniami mającymi czynić zadość interesom wierzyciela, którym w tym przypadku jest spółka. W przedmiotowym przypadku zobowiązany wspólnik niczego nie „daje”, czy też nie „czyni” czegoś „na zewnątrz” na rzecz Spółki, a jedynie wykonuje czynności faktyczne. Są one wykonywane w sposób stały, to jest przez cały czas prowadzenia przez Spółkę zorganizowanej działalności zarobkowej. Tak długo bowiem jak Spółka prowadzi działalność gospodarczą, tak długo istnieje potrzeba stałego, a więc ciągłego wykonywania przez wspólnika wspomnianych wyżej czynności. Co istotne – jak wynika z wniosku – świadczenia te zobowiązany wspólnik ma wykonać bezterminowo. Oznacza to, że – o ile nie zostaną wcześniej zniesione – spoczywają one na wspólniku przez cały okres normalnego funkcjonowania Spółki, a także w fazie jej likwidacji, jeżeli jest to uzasadnione z uwagi zwłaszcza na cele likwidacji i okoliczności dotyczące danego przypadku likwidacji spółki.

Niezależnie od tego, należy stwierdzić, że świadczenia te wpisują się w dyspozycję normy zawartej w art. 201 § 1 k.s.h. Zgodnie z art. 201 § 1 k.s.h zarząd prowadzi sprawy spółki. Jak wskazuje się w doktrynie, prowadzenie spraw spółki obejmuje realizację stosunków wewnętrznych, które ograniczają się, co do zasady, do czynności organizacyjnych. Ponadto użyte w czasie teraźniejszym sformułowanie „prowadzi sprawy spółki” uzasadnia tezę, że czynności te mają charakter permanentny, czyli ciągły. W związku z powyższym prowadzenie spraw Spółki przez zarząd ma charakter ciągły.

W kontekście powyższych uwag trzeba stwierdzić, że opisany przez Przedsiębiorcę we wniosku stosunek prawny łączący wspólnika ze Spółką, nie mieści się w hipotezie normy prawnej z art. 176 k.s.h. Wspólnik będący osobą fizyczną w Spółce pełni bowiem także funkcję Prezesa Zarządu Spółki. Tym samym Wspólnik ma realizować świadczenie polegające *de facto* na prowadzeniu spraw Spółki, co oznacza, że są to bez wątpienia świadczenia o charakterze ciągłym.

W konsekwencji, stosownie do treści art. 2 k.s.h., zasadnym jest zakwalifikowanie tak oznaczonego zobowiązania z zastosowaniem przepisów k.c. Tym samym należy przyjąć, że wypełnia ono przesłanki tytułu do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, o jakim mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi.

Przedstawione w stanie faktycznym elementy przedmiotowo-istotne (*essentialia negotii*) świadczeń niepieniężnych (w tym w szczególności przedmiot czynności, opisanych jako odpłatne czynności starannego działania o charakterze powtarzającym się, które mają być wykonywane bezterminowo), nakazują przyjąć kwalifikację prawną z art. 750 k.c. Przepis ten ma bowiem zastosowanie do każdej umowy wzajemnej, która nie jest uregulowana innymi przepisami. Powyższe potwierdza brak odpowiedzialności przed osobami trzecimi (klientami Przedsiębiorcy), odpowiedzialność za staranne działanie (brak odpowiedzialności za rezultat), brak regulacji w zakresie czasu, miejsca i osobistego wykonywania usługi. Z tych względów do opisanych we wniosku relacji pomiędzy wspólnikiem a Spółką zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia. Przy czym, zgodnie z wolą ustawodawcy, tytułem do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym – w oparciu o przywołany przepis art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach – nie są wyłącznie umowy zlecenia sensu stricto, ale wszystkie umowy, do których zastosowanie mają przepisy dotyczące zlecenia, tj. umowy usługowe.

Na gruncie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach tytułem do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym nie jest zatem wyłącznie umowa zlecenia albo umowa świadczenia usług, ale każda umowa nienazwana lub umowa o charakterze mieszanym, do której zastosowanie mają przepisy o zleceniu.

Świadczenia opisane przez Spółkę we wniosku dotyczą sfery wewnętrznych stosunków Spółki jako korporacji, a nie relacji zewnętrznych. Są zatem związane z bieżącym prowadzeniem jej spraw i jako takie mają charakter ciągły. Okoliczność ta determinuje konieczność zakwalifikowania ich jako czynności polegających na świadczeniu usług, do których zastosowanie znajdują przepisy art. 750 k.c. Co w konsekwencji rodzi obowiązek, w tym przypadku, podlegania przez zobowiązanego wspólnika Spółki ubezpieczeniu zdrowotnemu na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało stwierdzić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2023 poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.